

Idees

El miratge econòmic balear

Miquel Payeras

Els governs balears, de tot color –bé, en realitat del mateix excepte una vegada, i amb la reserva d'allò que a hores d'ara el lector se suposa que ja sap que ha passat a les eleccions de diumenge–, solen estar cofois quan veuen les estadístiques que mostren l'allau de turistes, cada any més grossa. I les estadístiques també diuen que augmenta la despesa per turista i dia, que l'ocupació creix i... En fi, mostren una realitat virtual basada en allò que s'anomena macroeconomia. Però i la microeconomia, la que pateix el ciutadà normal i corrent? Doncs quan apareixen les poques estadístiques que hi fan referència, els polítics governamentals solen fer el desentès, no fos cas que algú s'atrevisís a demanar què fan ells per millorar-la. Tanmateix, s'ha de ser just. No és solament als polítics que no interessa de parlar-ne. En la –perdó per la terminologia marxista– superestructura del poder balear no fa fi de parlar-ne, d'aquesta realitat. Però hi és.

La setmana passada se sabien les dades estadístiques que solen passar més clandestinament. Què declaren a Hisenda els balears. Cada any es publiquen. Però se'n fa poc cas. És d'aquelles coses de les quals no agrada parlar. No és estrany. A la benestant classe empresarial, política i social illenca, no li quadra gens ni mica aquesta realitat amb el miratge en el qual han decidit que tothom s'ha de sentir com al cel. Doncs més aviat és un infern. Per a la majoria. La silenciosa. La que no compta. La que no compra la legió de BMW, Porsche, Mercedes i més cotxes de luxe que transiten per les orgulloses noves autopistes. De les declaracions de renda efectuades l'any 2004 –el darrer exercici del qual es tenen dades completes–, el 22% declarà menys de 6.000 euros, el 30% menys de 12.000, el 26% menys de 21.000 i el 22% més de 21.000.

Dit d'una altra manera: pràcticament el 80% ingressà menys de 21.000 euros i el 52% menys de 12.000. Bruts, és clar. Perquè a aquestes quantitats se'ls han de descomptar els impostos. Agafem-ne el gruix: el 52% que declara fins a 12.000. N'hi restem el 15% que, en general, es paga d'im-

posts: 1.800 que, minvats dels ingressos bruts, donen per resultat 10.200 euros nets l'any. Dividits pels 12 mesos, 850 euros al mes. A tot estirar. Més de la meitat dels balears que declaren a Hisenda guanyen aquesta quantitat ridícula, i com a màxim. En un lloc on la vida costa entre el 10% i el 15% més que a la península, arran del cost d'insularitat.

Quan algun periodista impertinent treu a rotlle aquestes dades, en alguna tertúlia amb polítics conservadors o professionals de la informació de la mateixa tendència ideològica, inexorablement el comentari és que "això és impossible" i que "es guanyen doblers negres". Sí, és ver. N'hi ha, de

doblers negres. Però per ventura és cap remei? En aquests moments a les Balears comença a jubilar-se molta mà d'obra que ha guanyat doblers amagats a l'estat els darrers trenta anys o quaranta, i es troba amb pensions que amb prou feines si són la quarta part d'allò que ingressava: de què els ha servit el diner negre? Però és que, a més, el nombre d'assalariats que tenen la possibilitat de cobrar en negre són pocs. La majoria ho tenen tot més nèt que una patena. Però una patena molt petita. Que només dóna, i a tot estirar, per 850 euros al mes. Sobre ells, que sobreviuen com poden, arribant a final de mes amb la llengua defora, s'ha creat un model social i econòmic que llueix molt a la superfície i que té el fons corcat. Un model que, en fi, no és cap model, sinó un simple miratge.

Periodista